

De weerslag in 2023 van de actualiseringen van de persoonsvolgende budgetten die in 2022 ter beschikking werden gesteld

Jos Huys

Op 5 maart 2021 keurde de Vlaamse Regering het Mozaïekbesluit 5 goed.¹ Daarbij werd, met inwerkingtreding vanaf 1 januari 2021, een nieuwe regeling, de zo genoemde 'actualisering van het persoonsvolgend budget', ingevoerd voor de terbeschikkingstelling van de persoonsvolgende budgetten die waren toegewezen aan de 16.532 personen met een handicap die op datum van 31 december 2020 nog op de wachtlijst in één van de drie prioriteitengroepen stonden.²

De betekenis van de actualisering van definitief toegewezen persoonsvolgende budgetten werd reeds uitvoerig toegelicht in mijn bijdrage die op 16 januari 2023 op de website van GRIP werd gepubliceerd.³ Thans werden nadere cijfergegevens verstrekt. Het VAPH Jaarverslag 2022 vermeldt dat in de loop van dat jaar 3.412 budgetten ter beschikking werden gesteld⁴ en Vlaams Minister van Welzijn Hilde Crevits preciseerde in haar Antwoorden op de Parlementaire Vragen nr. 775 van 12 juni 2023 en nr. 948 van 18 augustus 2023 van Ann De Martelaer het aantal terbeschikkingstellingen in 2022 met actualisering van het eerder toegewezen persoonsvolgend budget op 1.271.⁵

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2021 tot wijziging van een aantal besluiten van de Vlaamse Regering over de ondersteuning van personen met een handicap, *Belgisch Staatsblad*, 29 april 2021.

<http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2021/03/05/2021041306/justel>

² Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), Jaarverslag 2020, <https://www.vaph.be/documenten/jaarverslag-2020-het-vaph-cijfers>

³ Jos Huys, De actualisering van definitief toegewezen persoonsvolgende budgetten https://cdn.digisecure.be/grip/2023112165320745_2023.01.11-jh-de-actualisering-van-definitief-toegewezen-persoonsvolgende-budgetten.pdf

⁴ Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), Jaarverslag 2022, <https://extranet.vaph.be/jaarverslag/2022/pages/1/index.html>

⁵ Schriftelijke Vraag nr. 775 van A. De Martelaer van 12 juni 2023. VAPH - Effect actualisering van de in 2022 ter beschikking gestelde persoonsvolgende budgetten (PVB's) en Schriftelijke Vraag nr.948 van A. De Martelaer van 18 augustus 2023, VAPH-Precisering van de weerslag van de actualisering van de in 2022 ter beschikking gestelde persoonsvolgende budgetten <https://docs.vlaamsparlement.be>

268 terbeschikkingstellingen in 2022 resulteerden in een nieuw toegewezen budget dat door actualisering hoger lag dan het definitief toegewezen budget, en bij 1.003 terbeschikkingstellingen heeft de actualisering een verlaging van het persoonsvolgend budget als gevolg. Vermits deze terbeschikkingstellingen in de loop van 2022 werden doorgevoerd zal de volledige jaarlijkse weerslag ervan slechts blijken tijdens de daarop volgende budgetjaren⁶. Op basis van de meegedeelde gegevens kon een extrapolatie voor het jaar 2023 worden opgemaakt van de jaarlijkse budgettaire weerslag van deze in 2022 doorgevoerde actualiseringen.

Onderhavige nota beoogt op basis van de verstrekte gegevens een beknopte toelichting te geven bij de weerslag op de uitgaven van het VAPH van de bepalingen in het Mozaïekbesluit 5 die voor de personen met een handicap op de wachtlijst een 'actualisering' van het hen toegewezen persoonsvolgend budget (PVB) tot gevolg hebben. De nota is louter beschrijvend van aard en doet geen uitspraak over de rechtmatigheid van de bestaande regeling. Daarover lopen juridische procedures bij de Raad van State⁷ en bij de arbeidsrechtbanken.⁸

Voor deze beknopte nota verleende VZW GRIP de opdracht, maar de inhoud ervan bindt enkel de auteur. Niets uit deze bijdrage mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, tenzij met navolgende bronvermelding: "Huys Jos, De weerslag in 2022 en 2023 van de actualisering van de persoonsvolgende budgetten die in 2022 ter beschikking werden gesteld. Studienota gepubliceerd in november 2023 op de website van VZW GRIP, www.gripvzw.be."

⁶ Voor het jaar waarin de eerste terbeschikkingstelling plaats vond wordt het PVB geproratiséerd in verhouding tot de nog resterende dagen van het kalenderjaar.

⁷ Zie het beroep tot nietigverklaring dat op 26 juni 2020 werd ingesteld door GRIP VZW en een aantal belanghebbenden, en dat werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 29 september 2021 (Rol nr. G/A 233.984/VII-41.156); zie ook het beroep tot nietigverklaring dat werd ingesteld op 24 oktober 2021 door een andere belanghebbende en dat werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 8 december 2021 (Rol nr. G/A. 234.845/VII-41.227), <https://www.ejustice.just.fgov.be>

⁸ Op datum van 15 oktober 2023 zijn me slechts twee uitspraken van arbeidsrechtbanken bekend, die beide de beslissing van het VAPH tot actualisering van het persoonsvolgend budget van de betrokken budgethouder vernietigen en het VAPH veroordelen tot de terbeschikkingstelling van het aanvankelijk definitief toegewezen budget. In beide dossiers heeft het VAPH evenwel hoger beroep ingesteld. In andere zaken werd de betwisting rond de actualisering naar de rol verwezen in afwachting van een uitspraak van de Raad van State.

Inhoudstafel

De weerslag in 2023 van de actualiseringen van de persoonsvolgende budgetten die in 2022 ter beschikking werden gesteld

1. Raming van de financiële weerslag	p. 4
2. Informatie aan de budgethouders en andere stakeholders	
2.1. Informatie aan de budgethouders	p. 7
2.2. Informatie aan andere stakeholders	p. 8

Bijlagen. Tabellen financiële weerslag van de actualiseringen 2022 (Bij elke tabel wordt de specifieke toelichting of legende toegevoegd.)

Tabel 2023.00. Samenvatting Weerslag 2023 van de actualiseringen van PVB's in 2022 p. 10

Tabel 2023.01. Weerslag 2023 van de actualiseringen in 2022 van PVB's zonder gekende B/P-waarden p. 14

Tabel 2023.02. Weerslag 2023 van de actualiseringen in 2022 van PVB's met gekende B/P- waarden p. 16

Tabel 2023.03. Weerslag 2023 van de actualiseringen in 2022 van PVB's van deelnemers aan het experiment PG2 zonder gekende B/P-waarden p. 19

Tabel 2023.04. Weerslag 2023 van de actualiseringen in 2022 van PVB's van deelnemers aan het experiment PG2 met gekende B/P-waarden p. 22

Ter uitleiding: samenvattend verslag van de weerslag van de actualiseringen 2021 en 2022 p. 27

1. Raming van de financiële weerslag

In de tabellen in bijlage vindt u de geraamde⁹ becijferde weerslag van de in 2022 doorgevoerde actualiseringen op de VAPH-uitgaven voor persoonsvolgende budgetten in 2023. De actualisering van een toegewezen budget resulteert weliswaar jaarlijks in eenzelfde procentuele stijging of daling van het geactualiseerde budget in vergelijking met het toegewezen budget, maar het verschil in nominale cijfers (uitgedrukt in euro's) groeit jaar na jaar ingevolge de indexering van de budgetcategorieën.

Weerslag in het budgetjaar	Zonder gekende B/P-waarden (347)	Met gekende B/P waarden (924)	Totaal van 1.271 actualiseringen
2023	-609.818,02 €	-2.088.858,13 €	-2.698.676,15 €

Het Mozaïekbesluit 5 resulteert, alleen al voor de 1.271 terbeschikkingstellingen met actualisering in 2022, in een substantiële besparing van 2.698.676,15 € in 2023. Het gecumuleerd effect van de actualisering zal bovendien nog exponentieel groeien, wanneer en in zoverre de terbeschikkingstellingen van het resterend deel van de toegewezen PVB's plaats zullen vinden na afloop van het experiment voor de gedeeltelijke terbeschikkingstelling van budgetten voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg aan de wachtenden in prioriteitengroep twee.¹⁰

De tabellen vermelden enkel de weerslag op de zorggebonden budgetten. De werkelijke impact van de actualisering op de bestedingsmogelijkheden van de budgethouder en de uitgaven van het VAPH is nog aanzienlijk hoger. Als de budgethouder zijn zorggebonden budget besteedt in voucherpunten bij een door het VAPH vergunde zorgaanbieder heeft deze zorgaanbieder recht op een extra-budget van 16,18% ter dekking van de organisatiekosten en daarenboven op allerlei

⁹ De extrapolatie is gebaseerd op de ter beschikking gestelde budgetten en maakt abstractie van het effectief bestedingspatroon van deze budgetten door de budgethouders.

¹⁰ Besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 2022 over een experiment voor de gedeeltelijke terbeschikkingstelling van budgetten voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning aan personen met een handicap in prioriteitengroep twee (met inwerkingtreding vanaf 1 december 2022 en zonder bepaling van een einddatum),

<http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2022/09/16/2022042343/justel>

bijkomende compensaties voor personeelskosten in functie van anciënniteit, eindejaarspremie, vakantiegeld, uren gepresteerd op zaterdag, zondag, feestdagen, nacht- en avondwerk, en toelagen voor vorming en management.¹¹ Het bedrag per zorggebonden punt bij het inzetten van vouchers bij een vergunde zorgaanbieder is geëvolueerd van 957 € in 2019 naar 1.191 € in 2023.¹²

En de budgethouder die kiest voor cashbesteding van zijn PVB bij niet door het VAPH vergunde zorgaanbieders beschikt over een bijkomend bedrag ten belope van 10,35% van zijn budget ter dekking van de beheerskosten.¹³

De totale besparing op jaarbasis van de actualisering is dus nog hoger dan uit de Antwoorden (aanvankelijk zonder, en nadien met inbegrip van de deelnemers aan het experiment voor de gedeeltelijke terbeschikkingstelling van budgetten aan personen met een handicap in prioriteitengroep twee) op de opeenvolgende Schriftelijke Vragen is gebleken. De nota aan de Vlaamse Regering bij het ontwerp van Mozaïekbesluit 5 is manifest misleidend waar die stelde dat in de hypothese dat aan alle personen op de wachtlijst een persoonsvolgend budget kon worden toegekend, quod non, de kostprijs hiervan zonder actualisatie van de budgetten 522 miljoen € zou bedragen en met actualisatie 548 miljoen €. ¹⁴ In plaats van een meerkost voor de begroting zijn alleen al de 1.271 in 2022 doorgevoerde actualisering

¹¹ Voorstel van resolutie nr. 1645 van Maurits Vande Reyde van 27 maart 2023 over het wegwerken van het verschil tussen de waarde van een cashbudget en een voucher in het persoonsvolgend budget, <https://docs.vlaamsparlement.be>

¹² Uiteenzetting door James Van Casteren, administrateur-generaal van het VAPH in het Verslag van de gedachtewisseling, ingediend op 2 juni 2023 door Vera Jans namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de stand van zaken van de persoonsvolgende financiering in de sector van personen met een handicap, p; 11, <https://docs.vlaamsparlement.be>

¹³ Art. 3 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 over de besteding van het budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders.
<http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2016/06/24/2016036148/justel>

¹⁴ Nota aan de Vlaamse Regering bij het Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van een aantal besluiten van de Vlaamse Regering over de ondersteuning van personen met een handicap, VR 2021 0503 DOC.0216/1, p. 33.
<https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be>

van de toegewezen PVB's een gigantische recurrente jaarlijkse besparing van meer dan 2,5 miljoen €. Dat sommige categorieën van budgethouders er door de actualisering van hun budget op vooruit gaan doet geenszins afbreuk aan deze vaststelling.

Reeds eerder had de extrapolatie van de cijfergegevens van de 1.609 doorgevoerde terbeschikkingstellingen met actualisering in 2021 naar de jaren 2022 en 2023 laten zien dat deze resulteren in een substantiële besparing van respectievelijk 4.259.658,06 € in 2022 en 4.534.687,31 € in 2023 op de VAPH-uitgaven voor persoonsvolgende budgetten.¹⁵ De extrapolatie van de cijfergegevens van de in 2022 doorgevoerde actualisering naar het jaar 2023 illustreert nu opnieuw de volle omvang van de besparingsoperatie die met het Mozaïekbesluit van 5 maart 2021 werd ingezet.

¹⁵. Lees hierover Huys Jos, 'De weerslag in 2022 en 2023 van de actualisering van de persoonsvolgende budgetten die in 2021 ter beschikking werden gesteld', studienota gepubliceerd op 13 april 2023 op de website van de VZW GRIP, https://cdn.digisecure.be/grip/2023413124538288_2023.04.13-jh-extrapolatie-bis-tabel-crevits-naar-2022-en-2023.pdf

2. Informatie aan de budgethouders en andere stakeholders

2.1. Informatie aan de budgethouders

Het lijkt me een elementaire regel van behoorlijk bestuur te zijn dat in elke brief waarbij aan de persoon met een handicap op de wachtlijst de beslissing tot terbeschikkingstelling van zijn of haar geactualiseerd budget wordt ter kennis gebracht de parameters worden vermeld, op basis waarvan de actualisering werd doorgevoerd. Met name zou moeten vermeld worden:

- hetzij dat de actualisering werd doorgevoerd op basis van de omzettingstabel (tabel 9 van de bijlage bij het Mozaïekbesluit 5), met aanduiding van de aanvankelijk toegewezen budgetcategorie in één van de 12 oude budgetcategorieën en van de nieuw toegewezen budgetcategorie;
- hetzij dat de actualisering werd doorgevoerd op basis van de gekende B/P –waarden, met vermelding van de B/P-combinatie op basis waarvan de aanvankelijk toegewezen budgetcategorie en de nieuw toegewezen budgetcategorie zijn vastgesteld;
- hetzij dat de actualisering werd doorgevoerd (mede) op basis van (nog) andere parameters dan de gekende B/P–waarden, met concrete aanduiding van deze parameters.

De standaardbrieven die het VAPH thans verstuurt aan de budgethouders aan wie een geactualiseerd PVB ter beschikking wordt gesteld vermelden weliswaar dat binnen de drie maanden beroep kan worden ingesteld bij de arbeidsrechtbank, maar laten de budgethouder in het ongewisse over de concrete parameters die werden aangewend om zijn PVB te actualiseren. A fortiori geldt deze vaststelling voor de brieven die bij de terbeschikkingstellingen vanaf 1 december 2022 aan tal van personen met een handicap die op de wachtlijst staan in prioriteitengroep twee en die deelnemen aan een experiment voor de gedeeltelijke terbeschikkingstelling van budgetten voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning, en die in voorkomend geval zelfs nalaten te vermelden dat, naast de halvering, ook een actualisering van het hen bij definitieve beslissing toegekende PVB werd doorgevoerd.

Hoe kan een budgethouder zijn positie ten aanzien van een beslissing tot terbeschikkingstelling van een persoonsvolgend budget bepalen, wanneer in de kennisgeving van deze beslissing de parameters worden verzwegen die in zijn dossier zijn aangewend voor de bepaling van de toepasselijke budgetcategorie?

2.2. Informatie aan andere stakeholders

Beleidsmakers, wetenschappers, gebruikersverenigingen en belangenbehartigers van personen met een handicap moeten in de mogelijkheid gesteld worden om toegang te verkrijgen tot geanonimiseerde gegevens over de resultaten van de actualisering van de persoonsvolgende budgetten. Het gaat hier om een maatregel met grote impact op de begroting van het VAPH en op de bestedingsmogelijkheden van nu reeds meer dan 2.880 budgethouders¹⁶, met een cumulatief effect in de komende jaren, en die onvoldoende wordt toegelicht in de communicatie van overheidswege.

Halfjaarlijkse en jaarlijkse verslagen van het VAPH vermelden steevast het aantal nieuwe terbeschikkingstellingen, maar preciseren niet hoeveel van deze terbeschikkingstellingen gepaard gaan met een actualisering van het eerder ten definitieve titel toegewezen persoonsvolgend budget.

Ook in begrotingsdocumenten die door de Vlaamse Regering ter goedkeuring of informatie aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd vinden we geen enkele precisering van de jaarlijkse financiële weerslag van de besparingsoperatie die met het Mozaïekbesluit van 5 maart 2021 werd ingezet.

In de Beleids- en begrotingstoelichting Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Begrotingsuitvoering 2022 en de bijhorende Jaarrekening VAPH, die in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding van het Vlaams Parlement werden afgehandeld in de vergadering van 19 september 2023 werd geen melding gemaakt van de nochtans aanzienlijke besparing die in dat jaar werd gerealiseerd door de actualisering van de in 2021 en 2022 ter beschikking gestelde persoonsvolgende budgetten.¹⁷

¹⁶ 1.609 terbeschikkingstellingen met actualisering in 2021 en 1.271 in 2022. Er zijn nog geen gegevens meegedeeld over de terbeschikkingstellingen in 2023.

¹⁷ Beleids- en begrotingstoelichting Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Begrotingsuitvoering 2022 en de bijhorende Jaarrekening VAPH, die in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding van het Vlaams Parlement werden afgehandeld in de vergadering van 19 september 2023, Stuk 23 S (2022-2023) Nr. 1; <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1736532>

In de Beleids- en begrotingstoelichting Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor de begroting 2024, die in het Vlaams Parlement werd ingediend op 27 oktober 2023¹⁸ wordt, net zoals dit reeds een jaar eerder het geval was in de Beleids- en begrotingstoelichting Welzijn voor het jaar 2023¹⁹ enkel vermeld dat “de aanpassingen aan de PVB’s in het kader van correctiefase 2 zoals gepland verder zullen doorgevoerd worden”, zonder enige inschatting van de te verwachten budgettaire weerslag, en zonder enige precisering van het aandeel daarin van de aanpassingen van de PVB’s in het kader van de door het Mozaïekbesluit 5 ingestelde actualisering.

Pas na twee Parlementaire Vragen werden cijfergegevens verstrekt omtrent de actualisering die zijn doorgevoerd in de loop van het volledig jaar 2022, het tweede jaar waarin het Mozaïekbesluit 5 toepassing vond. Betreurenswaardig is dat in de aangeleverde gegevens niet wordt verduidelijkt hoe de opdeling werd gemaakt tussen de verschillende subcategorieën in de oude budgetcategorieën en waarom de resultaten van de actualisering van de persoonsvolgende budgetten die waren toegewezen op basis van de gekende ondersteuningsnoden zelfs binnen eenzelfde oude budgetcategorie zo sterk uiteenlopend zijn.

Het blijft onduidelijk welk objectief wordt beoogd en bereikt met een zo gedifferentieerde aanpak van de verschillende subcategorieën van budgethouders, waarvan de grondslagen niet werden verklaard. Wel is duidelijk dat de actualisering een substantiële en jaarlijks recurrente besparing genereert op de uitgaven van het VAPH voor persoonsvolgende budgetten en dat vele budgethouders voor de rest van hun leven voor de organisatie van hun ondersteuning zijn aangewezen op een persoonsvolgend budget dat substantieel lager ligt dan het PVB dat hen na een langdurige en intensieve aanvraagprocedure bij definitieve beslissing was toegewezen.

¹⁸ Beleids- en begrotingstoelichting Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Begroting 2024, ingediend op 27 oktober 2023, Stuk 13-W (2023-2024) Nr. 1, p. 135, <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1776317>

¹⁹ Beleids- en begrotingstoelichting Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Begroting 2023, ingediend op 28 oktober 2022, Stuk 13 W (2022-2023) Nr. 1, ;p. 118 <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1678176>

Tabel 2023.00. Samenvatting Weerslag 2023 van de actualiseringen in 2022

		Aantal 2022			
		Stijging	Daling	Totaal	Weerslag 2023
Zonder gekende B/P waarden	Reguliere terbeschikkingstellingen	0	85	85	-244.079,40
	Experimentele (50%) terbeschikkingstellingen	0	262	262	-365.738,62
		Stijging	Daling	Totaal	Weerslag 2023
Met gekende B/P waarden	Reguliere terbeschikkingstellingen	21	88	109	-578.406,92
	Experimentele (50%) terbeschikkingstelling	247	568	815	-1.510.451,21
		Stijging	Daling	Totaal	Weerslag 2023
Met en zonder gekende B/P waarden	Reguliere en experimentele (50%) terbeschikkingstellingen	268	1.003	1.271	-2.698.676,15

Toelichting bij tabel 2023.00. Samenvatting Weerslag 2023 van de actualiseringen in 2022

Deze tabel geeft een overzichtelijke samenvatting van de cijfergegevens in de hierna volgende tabellen 2023.01 tot 2023.04.

De financiële weerslag van het totaal van de 1.271 in 2022 ter beschikking gestelde geactualiseerde PVB's kan voor het jaar 2023 geraamd worden op een besparing van 2.698.676,15 €.

268 budgethouders verkrijgen ingevolge de actualisering een hoger PVB, hetgeen resulteert in een geraamde meeruitgave door het VAPH voor persoonsvolgende budgetten in 2023 van 624.577,24 €.

1.003 budgethouders verkrijgen ingevolge de actualisering een lager PVB, hetgeen resulteert in een geraamde minderuitgave door het VAPH voor persoonsvolgende budgetten in 2023 van 3.323.253,39 €.

Voor de groep van 347 door de actualisering geïsoleerde persoonsvolgende budgetten op de prioriteitenlijst, de PVB's die reeds bij de invoering van de persoonsvolgende financiering waren toegewezen ingevolge de transitie van de CRZ-lijst (Centrale Registratie Zorgvragen), en waarbij de objectieve ondersteuningsnood (B/P waarden) niet is gekend, bedraagt de besparing in 2023 een totaal van 609.818,02 €, hetzij een gemiddeld bedrag van 1.757,40 € per geactualiseerd budget.

Van het totaal van de 924 in 2022 doorgevoerde terbeschikkingstellingen met actualisering die betrekking hadden op de persoonsvolgende budgetten die waren toegewezen op basis van de gekende noden aan begeleiding (B-waarde) en permanentie (P-waarde) zijn er in 2022 268 terbeschikkingstellingen met een nieuw toegewezen budget dat na actualisering hoger ligt dan het (desgevallend na herziening) definitief toegewezen budget, hetzij een gemiddeld bedrag van 2.330,51€ per bevoordeelde budgethouder, hetgeen resulteert in een extrabudget ten laste van het VAPH van 624.577,24 € in 2023. Met de overige 656 terbeschikkingstellingen met actualisering in 2022 wordt een besparing van 2.713,435,17 € gerealiseerd in 2023, hetzij een gemiddeld bedrag van € 4.136,33 € per benadeelde budgethouder.

Belangwekkend daarbij is de vaststelling dat de besparingslast zeer ongelijk verdeeld wordt over de verschillende (sub)categorieën van budgethouders met gekende zorgzwaarte. Zo bijvoorbeeld wordt in 2023

maar liefst $113.081,93 + 378.389,54 = 491.471,47$ € bespaard op de persoonsvolgende budgetten van $13+87 = 100$ budgethouders in één enkele subcategorie die ingevolge de actualisering werden overgeheveld van de oude budgetcategorie X naar de nieuwe budgetcategorie 14. Per individuele budgethouder in deze subcategorie betekent dit voor het jaar 2023 een verlies in zijn/haar zorggebonden budget van 4.914,71 € op jaarbasis. Na een gebeurlijke terbeschikkingstelling van de resterende helft van het toegewezen budget bij de beëindiging van het experiment met deelbudgetten loopt de vermindering van het toegewezen zorggebonden budget op tot het (jaarlijks te indexeren) bedrag van 8.698,61 € per individuele deelnemer met gekende B- en P-waarden en groeit de besparing op de PVB-uitgaven van het VAPH ingevolge de in 2022 doorgevoerde actualiseringen voor deze subcategorie dienovereenkomstig.

Voor budgethouders met gekende zorgzwaarte van wie het toegewezen PVB ingevolge de actualisering nog drastischer werd verminderd, zoals bij overheveling van oude budgetcategorie IV naar nieuwe budgetcategorie 1 of 2 is de individuele weerslag procentueel nog dramatischer, maar in nominale cijfers afgezwakt wegens de lagere budgethoogte.

Voor de personen met een handicap die in de loop van het budgetjaar 2022 een terbeschikkingstelling van het geactualiseerde PVB ontvangen dient de financiële weerslag van de actualisering op het voor datzelfde jaar beschikbare PVB nader berekend te worden pro rata van het aantal nog in dat jaar resterende dagen. De gegevens betreffende de exacte data vanaf dewelke elk geactualiseerd PVB in 2022 werd ter beschikking gesteld zijn niet bekend gemaakt. De financiële weerslag van de in 2022 doorgevoerde actualiseringen op de begrotingsuitgaven 2022 van het VAPH kan dan ook niet worden ingeschat., maar de extrapolatie van de cijfergegevens van de in 2022 doorgevoerde actualiseringen naar het jaar 2023 toont de volle omvang van de besparingsoperatie die met het Mozaïekbesluit van 5 maart 2021 werd ingezet.

Voor de deelnemers aan het experiment voor de gedeeltelijke terbeschikkingstelling van budgetten voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg aan de wachtenden in prioriteitengroep twee werd de helft van het hen definitief toegewezen PVB in aanmerking genomen voor de exploratie naar 2023, vermits Vlaams Minister van Welzijn Hilde Crevits in de plenaire zitting van het Vlaams Parlement van 11 oktober 2023 de intentie van de Vlaamse Regering ter kennis bracht om niet in te gaan op de Actuele Vragen van verscheidene parlementsleden om onmiddellijk of

op korte termijn de resterende helft van de toegewezen PVB's ter beschikking te stellen, maar te wachten op de resultaten van een wetenschappelijk onderzoek.²⁰

Bij het Vlaams Parlement werd weliswaar op 19 oktober 2023 een Voorstel van Resolutie ingediend, waarbij aan de Vlaamse Regering gevraagd wordt om aan alle personen die voor deelname aan het experiment met deelbudgetten werden aangeschreven onmiddellijk het volledige budget ter beschikking te stellen en daartoe in de begroting voldoende middelen te voorzien, maar daarbij wordt niet gepreciseerd of dit "volledig budget" het bij definitieve beslissing aan de persoon met een handicap toegewezen PVB, dan wel het ingevolge het Mozaïekbesluit 5 geactualiseerde PVB betreft.²¹

Hoe dan ook zal zonder reglementair ingrijpen slechts op lange termijn het besparingseffect van de actualisering geleidelijk uitdoven door overlijdens van budgethouders van wie het toegewezen budget werd geactualiseerd en door terbeschikkingstellingen aan deze budgethouders van een nieuw PVB na bijvoorbeeld een herzieningsprocedure.

²⁰ Vlaams Parlement, Verslag van de plenaire vergadering van 11 oktober 2023 www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/plenaire-vergaderingen/1767579/verslag/1770181

²¹ Voorstel van resolutie van Ann De Martelaer, Hannes Anaf, Jeremie Vaneeckhout, Freya Van den Bossche, Celia Groothedde, Conner Rousseau over het bieden van een rechtszeker perspectief aan personen met een handicap die deelnemen aan het experiment voor de gedeeltelijke terbeschikkingstelling van budgetten voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning aan personen met een handicap in prioriteitengroep twee, ingediend op 19 oktober 2023, Stuk 1863 (2023-2024), Nr. 1.

Tabel 2023.01. Weerslag 2023 van de actualiseringen 2022 zonder gekende B/P-waarden

Oud BC	Euro (max)	Nieuw BC	Euro (max)	Verlies in euro	Aantal	Totaal euro
I	12.093,32	2	10.141,60	-1.951,72	0	0,00
II	16.930,66	3	15.113,55	- 1.817,11	1	- 1.817,11
III	24.186,65	4	21.014,66	- 3.171,99	13	-41.235,87
IV	33.256,64	6	30.652,14	-2.604,50	6	-15.627,00
V	42.326,64	8	38.925,55	-3.401,09	29	-98.631,61
VI	49.582,63	10	46.823,35	-2.759,28	1	-2.759,28
VII	52.605,96	11	50.253,31	-2.352,65	9	-21.173,85
VIII	54.419,96	12	53.544,88	-875,08	1	-875,08
IX	59.257,29	13	56.846,33	-2.410,96	20	-48.219,20
X	70.141,28	16	67.393,20	-2.748,08	5	-13.740,40
XI	87.071,94	21	85.521,56	-1.550,38	0	0,00
XII	102.793,26	24	102.093,09	-700,17	0	0,00
Totaal					85	-244.079,40

Legende Tabel 2023.01. Weerslag 2023 van de actualiseringen 2022 zonder gekende B/P-waarden

Kolom 1. Oud BC

Budgetcategorie die bij de transitie naar persoonsvolgende financiering volgens de oude bepalingswijze (12 budgetcategorieën) werd toegewezen aan de persoon met een handicap die reeds bij de invoering van het PVF-Decreet op de CRZ-wachlijst stond.

Kolom 2. Euro (max)

Geïndexeerd jaarbedrag voor het jaar 2023 van het PVB (gepubliceerd op website VAPH op 3 januari 2023) dat werd toegewezen aan de persoon met een handicap die reeds bij de invoering van het PVF-Decreet op de CRZ-wachlijst stond.

Kolom 3. Nieuw BC

Ingevolge het Mozaïekbesluit 5 wordt de budgetcategorie van de persoon met een handicap van wie de B/P waarden niet zijn gekend op het ogenblik van de terbeschikkingstelling van het PVB opnieuw vastgesteld op basis van een omzettingstabel (tabel 9 van de bijlage bij Mozaïekbesluit 5).

Kolom 4. Euro (max)

Geïndexeerd jaarbedrag voor het jaar 2023 van het PVB (gepubliceerd op website VAPH op 3 januari 2023) dat in 2022 ter beschikking werd gesteld aan de persoon met een handicap die reeds bij de invoering van het PVF-Decreet op de CRZ-wachlijst stond.

Kolom 5. Verlies in euro

Verschil op jaarbasis tussen het toegewezen PVB en het na actualisering ter beschikking gestelde PVB.

Kolom 6 Aantal

Aantal terbeschikkingstellingen in 2022 in de betrokken budgetcategorie, waarbij een actualisering van het toegewezen PVB werd doorgevoerd. (Antwoord op PV 948 van 18 augustus 2023)

Kolom 7. Totaal euro

Totaal op jaarbasis in 2023 voor de betrokken budgetcategorie van de vermindering ingevolge de actualisering van de zorggebonden budgetten die in 2022 werden ter beschikking gesteld.

Tabel 2023.02 Weerslag 2023 van de actualiseringen 2022 met gekende B/P-waarden

Oud BC	Euro (max)	Nieuw BC	Euro (max)	Winst/Verlies in euro	Aantal	Totaal euro
II	16.930,66	2	10.141,60	-6.789,06	1	-6.789,06
III	24.186,65	1	7.660,57	-16.526,08	1	-16.526,08
		2	10.141,60	-14.045,05	1	-14.045,05
		4	21.014,66	-3.171,99	2	-6.343,98
		5	26.905,88	2.719,23	1	2.719,23
		6	30.652,14	6.465,49	1	6.465,49
IV	33.256,64	2	10.141,60	-23.115,04	2	-46.230,08
		3	15.113,55	-18.143,09	2	-36.286,18
		4	21.014,66	-12.241,98	3	-36.725,94
		5	26.905,88	-6.350,76	2	-12.701,52
		6	30.652,14	-2.604,50	1	-2.604,50
		7	34.408,29	1.151,65	1	1.151,65
V	42.326,64	5	26.905,88	-15.420,76	1	-15.420,76
		6	30.652,14	-11.674,50	5	-58.372,50
		7	34.408,29	-7.918,35	2	-15.836,70
		8	38.925,55	-3.401,09	7	-23.807,63
VI	49.582,63	8	38.925,55	-10.657,08	2	-21.314,16
		9	43.393,39	-6.189,24	3	-18.567,72
		10	46.823,35	-2.759,28	2	-5.518,56
VII	52.605,96	10	46.823,35	-5.782,61	17	-98.304,37
		11	50.253,31	-2.352,65	2	-4.705,30
		14	61.442,67	8.836,71	2	17.673,42

VIII	54.419,96	11	50.253,31	-4.166,65	17	-70.833,05
		14	61.442,67	7.022,71	2	14.045,42
IX	59.257,29	12	53.544,88	-5.712,41	1	-5.712,41
		13	56.846,33	-2.410,96	1	-2.410,96
		14	61.442,67	2.185,38	3	6.556,14
X	70.141,28	14	61.442,67	-8.698,61	13	-113.081,93
		17	70.368,47	227,19	10	2.271,90
XI	87.071,94	22	89.920,21	2.848,27	1	2.848,27
Totaal					109	-578.406,92

Legende Tabel 2023.02 Weerslag 2023 van de actualiseringen 2022 met gekende B/P-waarden

Kolom 1. Oud BC

Budgetcategorie die bij definitieve beslissing overeenkomstig de oude bepalingwijze (12 budgetcategorieën) werd toegewezen aan de persoon met een handicap die voorafgaand aan 17.03.2020 een aanvraag of herzieningsaanvraag voor een PVB heeft ingediend.

Kolom 2. Euro (max)

Geïndexeerd jaarbedrag voor het jaar 2023 van het PVB (gepubliceerd op website VAPH op 3 januari 2023) dat na de inschalingprocedure met het oud ZZI bij definitieve beslissing werd toegewezen aan de persoon met een handicap die voorafgaand aan 17.03.2020 een aanvraag of herzieningsaanvraag voor een PVB heeft ingediend.

Kolom 3. Nieuw BC

Ingevolge het Mozaïekbesluit 5 wordt voor vragen waarbij B/P waarden gekend zijn, bij de terbeschikkingstelling van het PVB op basis van deze parameters een nieuwe budgetcategorie bepaald volgens de nieuwe wijze van budgetbepaling. De nieuwe indeling met 24 budgetcategorieën berust op nieuwe combinaties B en P-Waarden, zoals vastgesteld in de Tabel 2 in de bijlage bij het Mozaïekbesluit 5.

Kolom 4. Euro (max)

Geïndexeerd jaarbedrag voor het jaar 2023 van het PVB (gepubliceerd op website VAPH op 3 januari 2023) dat ingevolge de actualisering in 2022 ter beschikking werd gesteld aan de persoon met een handicap die voorafgaand aan 17.03.2020 een aanvraag of herzieningsaanvraag voor een PVB heeft ingediend.

Kolom 5. Winst/Verlies in euro

Verschil op jaarbasis in 2023 tussen het toegewezen PVB en het na actualisering ter beschikking gestelde PVB.

Kolom 6. Aantal

Aantal terbeschikkingstellingen in 2022 in de betrokken budgetcategorie, waarbij ingevolge de actualisering het toegewezen PVB werd verhoogd .of verlaagd (Antwoord op PV 775)

Kolom 7. Totaal euro

Totaal op jaarbasis in 2023 voor de betrokken budgetcategorie van de vermeerdering of vermindering ingevolge de actualisering van de zorggebonden budgetten die in 2022 werden ter beschikking gesteld.

Tabel 2023.03. Weerslag 2023 van de actualiseringen 2022 Experiment PG2 zonder gekende B/P-waarden

Oud BC	Euro (max)	Nieuw BC	Euro (max)	Verlies in euro	Aantal	Totaal euro	Totaal euro 50%
I	12.093,32	2	10.141,60	-1.951,72	12	-23.420,64	-11.710,32
II	16.930,66	3	15.113,55	- 1.817,11	16	-29.073,76	-14.536,88
III	24.186,65	4	21.014,66	- 3.171,99	57	-180.803,43	-90.401,72
IV	33.256,64	6	30.652,14	-2.604,50	33	-85.948,50	-42.974,25
V	42.326,64	8	38.925,55	-3.401,09	69	-234.675,21	-117.337,61
VI	49.582,63	10	46.823,35	-2.759,28	5	-13.796,40	-6.898,20
VII	52.605,96	11	50.253,31	-2.352,65	12	-28.231,80	-14.115,90
VIII	54.419,96	12	53.544,88	-875,08	5	-4.375,40	-2.187,70
IX	59.257,29	13	56.846,33	-2.410,96	43	-103.671,28	-51.835,64
X	70.141,28	16	67.393,20	-2.748,08	10	-27.480,80	-13.740,40
XI	87.071,94	21	85.521,56	-1.550,38	0	0,00	0,00
XII	102.793,26	24	102.093,09	-700,17	0	0,00	0,00
Totaal					262	-731.477,22	-365.738,62

Legende Tabel 2023.03. Weerslag 2023 van de actualiseringen 2022 Experiment PG2 zonder gekende B/P-waarden

Kolom 1. Oud BC

Budgetcategorie die bij de transitie naar persoonsvolgende financiering volgens de oude bepalingswijze (12 budgetcategorieën) werd toegewezen aan de persoon met een handicap die reeds bij de invoering van het PVF-Decreet op de CRZ-wachlijst stond.

Kolom 2. Euro (max)

Geïndexeerd jaarbedrag voor het jaar 2023 van het PVB (gepubliceerd op website VAPH op 3 januari 2023) dat werd toegewezen aan de persoon met een handicap die reeds bij de invoering van het PVF-Decreet op de CRZ-wachlijst stond.

Kolom 3. Nieuw BC

Ingevolge het Mozaïekbesluit 5 wordt de budgetcategorie van de persoon met een handicap van wie de B/P waarden niet zijn gekend op het ogenblik van de terbeschikkingstelling van het PVB opnieuw vastgesteld op basis van een omzettingstabel (tabel 9 van de bijlage bij Mozaïekbesluit 5).

Kolom 4. Euro (max)

Geïndexeerd jaarbedrag voor het jaar 2023 van het PVB van de nieuwe budgetcategorie (gepubliceerd op website VAPH op 3 januari 2023) dat ingevolge de actualisering ter beschikking wordt gesteld aan de persoon met een handicap die reeds bij de invoering van het PVF-Decreet op de CRZ-wachlijst stond.

Kolom 5. Verlies in euro

Verschil op jaarbasis tussen het toegewezen PVB en het na actualisering ter beschikking te stellen volledig toegewezen PVB..

Kolom 6. Aantal

Aantal terbeschikkingstellingen in 2022 in de betrokken budgetcategorie, waarbij ingevolge de actualisering het toegewezen PVB werd verhoogd .of verlaagd (Antwoord op PV 948).

Kolom 7.Totaal euro

Totaal op jaarbasis in 2023 voor de betrokken budgetcategorie van de vermindering ingevolge de actualisering van de zorggebonden budgetten die in 2022 werden ter beschikking gesteld.

Kolom 8.Totaal euro 50%

Tijdens de duur van het experiment van gedeeltelijke terbeschikkingstelling van persoonsvolgende budgetten aan de langst wachtenden in prioriteitengroep twee wordt het geactualiseerd bedrag van het PVB gehalveerd.

Uitgaande van de hypothese dat het experiment minstens tot 31 december 2023 verder loopt is de weerslag op jaarbasis in 2023 voor de betrokken budgetcategorie van de vermindering ingevolge de actualisering van de zorggebonden budgetten die in 2022 werden ter beschikking gesteld, beperkt tot de helft van het totaal. in kolom 7..

Tabel 2023.04. Weerslag 2023 van de actualiseringen 2022 Experiment PG2 met gekende B/P-waarden

Oud BC	Euro (max)	Nieuw BC	Euro (max)	Winst/Verlies in euro	Aantal	Totaal euro	Totaal euro 50%
I	12.093,32	1	7.660,57	-4.432,75	8	-35.462,00	-17.731,00
		2	10.141,60	-1.951,72	8	-15.613,76	-7.806,88
		3	15.113,55	3.020,23	3	9.060,69	4.530,35
II	16.930,66	1	7.660,57	-9.270,09	1	-9.270,09	-4.635,05
		2	10.141,60	-6.789,06	7	-47.523,42	-23.761,71
		3	15.113,55	- 1.817,11	9	-16.353,99	-8.177,00
		4	21.014,66	4.084,00	4	16.336,00	8.168,00
		5	26.905,88	9.975,22	1	9.975,22	4.987,61
III	24.186,65	2	10.141,60	-14.045,05	9	-126.405,45	-63.202,73
		3	15.113,55	-9.073,10	15	-136.096,5	-68.048,25
		4	21.014,66	- 3.171,99	23	-72.955,77	-36.477,89
		5	26.905,88	2.719,23	19	51.665,37	25.832,69
		6	30.652,14	6.465,49	9	58.189,41	29.094,71
		7	34.408,29	10.221,64	2	20.443,28	10.221,64
IV	33.256,64	1	7.660,57	-25.596,07	2	-51.192,14	-25.596,07
		2	10.141,60	-23.115,04	18	-416.070,72	-208.035,36
		3	15.113,55	-18.143,09	15	-272.146,35	-136.073,18
		4	21.014,66	-12.241,98	10	-122.419,8	-61.209,9
		5	26.905,88	-6350,76	16	-101.612,16	-50.806,08
		6	30.652,14	-2.604,50	19	-49.485,5	-24.742,75
		7	34.408,29	1.151,65	9	10.364,85	5.182,43
		8	38.925,55	5.668,91	10	56.689,10	28.344,55
		9	43.393,39	10.136,75	5	50.683,75	25.341,88
		10	46.823,35	13.566,71	1	13.566,71	6.783,36

V	42.326,64	6	30.652,14	-11.674,50	59	-688.795,50	-344.397,75
		7	34.408,29	-7.918,35	7	-55.428,45	-27.714,23
		8	38.925,55	-3.401,09	45	-153.049,05	-76.524,53
		9	43.393,39	1.066,75	7	7.467,25	3.733,63
		10	46.823,35	4.496,71	18	80.940,78	40.470,39
		11	50.253,31	7.926,67	8	63.413,36	31.706,68
		12	53.544,88	11.218,24	2	22.436,48	11.218,24
VI	49.582,63						
		8	38.925,55	-10.657,08	6	-63.942,48	-31.971,24
		9	43.393,39	-6.189,24	6	-37.135,44	-18.567,72
		10	46.823,35	-2.759,28	15	-41.389,20	-20.694,60
		11	50.253,31	670,68	8	5.365,44	2.682,72
		12	53.544,88	3.962,25	1	3.962,25	1.981,13
		14	61.442,67	11.860,04	3	35.580,12	17.790,06
VII	52.605,96	9	43.393,39	-9.212,57	2	-18.425,14	-9.212,57
		10	46.823,35	-5.782,61	80	-462.608,80	-231.304,40
		11	50.253,31	-2.352,65	4	-9.410,60	-4.705,30
		12	53.544,88	938,92	1	938,92	469,46
		13	56.846,33	4.240,37	4	16.961,48	8.480,74
		14	61.442,67	8.836,71	8	70.693,68	35.346,84
		16	67.393,20	14.787,24	2	29.574,48	14.787,24
VIII	54.419,96	10	46.823,35	-7.596,61	8	-60.772,88	-30.386,44
		11	50.253,31	-4.166,65	53	-220.832,45	-110.416,23
		12	53.544,88	-875,08	1	-875,08	-437,54
		13	56.846,33	2.426,37	2	4.852,74	2.426,37
		14	61.442,67	7.022,71	10	70.227,10	35.113,55
		16	67.393,20	12.973,24	2	25.946,48	12.973,24
		17	70.368,47	15.948,51	2	31.897,02	15.948,51

IX	59.257,29	11	50.253,31	-9.003,98	1	-9.003,98	-4.501,99
		12	53.544,88	-5.712,41	5	-28.562,05	-14.281,03
		13	56.846,33	-2.410,96	15	-36.164,40	-18.082,20
		14	61.442,67	2.185,38	21	45.892,98	22.946,49
		15	64.417,94	5.160,65	4	20.642,60	10.321,30
		16	67.393,20	8.135,91	1	8.135,91	4.067,96
		17	70.368,47	11.111,18	5	55.555,90	27.777,95
		18	73.462,35	14.205,06	1	14.205,06	7.102,53
X	70.141,28	14	61.442,67	-8.698,61	87	-756.779,07	-378.389,54
		17	70.368,47	227,19	41	9.314,79	4.657,40
		18	73.462,35	3.321,07	1	3.321,07	1.660,54
		20	79.650,11	9.508,83	4	38.035,32	19.017,66
		21	85.521,56	15.380,28	2	30.760,56	15.380,28
		22	89.920,21	19.778,93	3	59.336,79	29.668,40
XI	87.071,94	20	79.650,11	-7.421,83	5	-37.109,15	-18.554,58
		21	85.521,56	-1.550,38	4	-6.201,52	-3.100,76
		22	89.920,21	2.848,27	18	51.268,86	25.634,43
		23	96.006,65	8.934,71	1	8.934,71	4.467,36
XII	102.793,26	24	102.093,09	-700,17	5	-3.500,85	-1.750,43
Totaal					815	-3.020.902,43	-1.510.451,21

Legende Tabel 2023.04. Weerslag 2023 van de actualiseringen 2022 Experiment PG2 met gekende B/P-waarden

Kolom 1. Oud BC

Budgetcategorie die bij definitieve beslissing overeenkomstig de oude bepalingswijze (12 budgetcategorieën) werd toegewezen aan de persoon met een handicap die voorafgaand aan 17.03.2020 een aanvraag of herzieningsaanvraag voor een PVB heeft ingediend en die op 1 januari 2021 nog op de wachtlijst voor een PVB stond.

Kolom 2. Euro (max)

Geïndexeerd jaarbedrag voor het jaar 2023 van het PVB (gepubliceerd op website VAPH op 3 januari 2023) dat bij definitieve beslissing werd toegewezen aan de persoon met een handicap.

Kolom 3. Nieuw BC

Ingevolge het Mozaïekbesluit 5 wordt voor vragen waarbij B/P waarden gekend zijn, bij de terbeschikkingstelling van het PVB op basis van deze parameters een nieuwe budgetcategorie bepaald volgens de nieuwe wijze van budgetbepaling. De nieuwe indeling met 24 budgetcategorieën berust op nieuwe combinaties B en P-Waarden, zoals vastgesteld in de tabel 2 in de bijlage bij het Mozaïekbesluit 5.

Kolom 4. Euro (max)

Geïndexeerd jaarbedrag voor het jaar 2023 van het PVB (gepubliceerd op website VAPH op 3 januari 2023) dat ingevolge de actualisering in 2022 ter beschikking werd gesteld aan de persoon met een handicap.

Kolom 5. Winst/Verlies in euro

Verschil op jaarbasis in 2023 tussen het toegewezen PVB en het na actualisering ter beschikking gestelde PVB, uitgedrukt in euro.

Kolom 6. Aantal

Aantal terbeschikkingstellingen in 2022 in de betrokken budgetcategorie, waarbij ingevolge de actualisering het toegewezen PVB werd verhoogd .of verlaagd (Antwoord op PV 948)

Kolom 7.Totaal euro

Totaal op jaarbasis in 2023 voor de betrokken budgetcategorie van de vermeerdering of vermindering ingevolge de actualisering van de zorggebonden budgetten die in 2022 werden ter beschikking gesteld.

Kolom 8.Totaal euro 50%

Tijdens de duur van het experiment van gedeeltelijke terbeschikkingstelling van persoonsvolgende budgetten aan de langst wachtenden in prioriteitengroep twee wordt het geactualiseerd bedrag van het PVB gehalveerd.

Uitgaande van de hypothese dat het experiment minstens tot 31 december 2023 verder loopt is de weerslag op jaarbasis in 2023 voor de betrokken budgetcategorie van de vermeerdering of vermindering ingevolge de actualisering van de zorggebonden budgetten die in 2022 werden ter beschikking gesteld, beperkt tot de helft van het totaal in kolom 7..

Ter uitleiding: samenvattend verslag van de weerslag van de actualiseringen 2021 en 2022

Reeds uit een eerder dit jaar gepubliceerde studienota was gebleken dat de besparing die werd gerealiseerd ingevolge de 1.609 doorgevoerde terbeschikkingstellingen met actualisering in 2021 op de VAPH-uitgaven voor persoonsvolgende budgetten in 2022 en 2023 respectievelijk op meer dan 4 miljoen € en 4,5 miljoen € ingeschat kan worden.

Daarboven op blijkt uit de thans voorliggende studienota dat de besparing die werd gerealiseerd ingevolge de 1.271 doorgevoerde terbeschikkingstellingen met actualisering in 2022 op de VAPH-uitgaven voor persoonsvolgende budgetten op minstens 2,5 miljoen € in 2023 ingeschat kan worden.

Aldus kan de globale besparing die sinds 2021 wordt gerealiseerd via de “actualisering” van de definitief toegewezen PVB’s bij de terbeschikkingstelling ervan aan de budgethouders geraamd worden op meer dan 4 miljoen € in 2022 en op meer dan 7 miljoen € in 2023, en op een globale besparing sinds de inwerkingtreding van de actualisering van 11,5 miljoen € voor de jaren 2022 en 2023 samen (zie schema hieronder).

Daarin zijn dan nog de besparingen in de VAPH-uitgaven voor persoonsvolgende budgetten in 2021, 2022 en 2023 als gevolg van de in dezelfde jaren ter beschikking gestelde geactualiseerde PVB’s niet meegerekend, omdat daarvoor ontoereikende gegevens beschikbaar zijn, zoals de exacte data waarop de ter beschikking gestelde budgetten in de loop van het jaar ingang vinden.

	Actualiseringen doorgevoerd in	Financiële weerslag in 2022	Financiële weerslag in 2023	Gecumuleerd resultaat van de besparing
2021	1.609	4.259.659 €	4.534.687 €	8.794.346 €
2022	1.271		2.698.676 €	2.698.676 €
2021+2022	2.880	4.259.659 €	7.233.363 €	11.493.022 €

Het betreft recurrente besparingen die onverminderd in de komende jaren worden verder gezet tot de betrokken budgethouders overlijden of een herziening van het hen toegewezen PVB aanvragen en bekomen.

Vermits eind 2022 nog slechts 2.880 actualiseringen zijn doorgevoerd voor de 16.532 persoonsvolgende budgetten die op datum van 31 december 2020 op de wachtlijst in één van de drie prioriteitengroepen stonden, valt te verwachten dat in 2023 en de komende jaren nog talrijke actualiseringen zullen doorgevoerd worden. In de 1.271 in 2022 doorgevoerde actualiseringen zijn ook de budgetten inbegrepen die aan de deelnemers aan het experiment voor de gedeeltelijke terbeschikkingstelling van budgetten deelnemen, en waarvan de financiële weerslag voor 2023 werd berekend op basis van de gehalveerde bedragen, en die wachten op de terbeschikkingstelling van de resterende helft.

De nieuwe terbeschikkingstellingen van de resterende helft van het toegewezen bedrag aan de deelnemers aan het experiment en van volledige budgetten aan de overige rechthebbenden zullen op hun beurt resulteren in nog bijkomende recurrente besparingen ingevolge de actualisering, en dit voor de VAPH-uitgaven voor persoonsvolgende budgetten in 2023 en daarop volgende jaren, zodat de globale impact op jaarbasis van de actualisering die met het Mozaïekbesluit 5 van de Vlaamse Regering van 5 maart 2021 werd ingezet steeds groter zal worden en resulteert in een exponentiële groei van het totale besparingseffect.

De beide studienota's behandelen uitsluitend de actualisering van de persoonsvolgende budgetten en beogen geen globale evaluatie van het stelsel van persoonsvolgende financiering dat in de Vlaamse gehandicaptenzorg sinds 2017 werd ingevoerd. Ook over de pro's en contra's van de actualisering en andere maatregelen, zoals de vermindering van reeds ter beschikking gestelde persoonsvolgende budgetten in het kader van correctiefase 2 en de terbeschikkingstellingen van de helft van de definitief toegewezen budgetten aan de personen met een handicap op de wachtlijst in prioriteitengroep twee in het kader van het experiment, is een breed en genuanceerd debat wenselijk.

Daartoe is noodzakelijk dat volledige klaarheid wordt betracht over de werkelijke impact van deze maatregelen op de begroting van het VAPH en op de bestedingsmogelijkheden van de betrokken budgethouders. Vermeden moet worden dat de Vlaamse Regering, onder de noemer van "correcties", "optimalisaties" of "experiment", het decretaal ingevoerde stelsel van persoonsvolgende financiering via opeenvolgende uitvoeringsbesluiten ondergraaft.